

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cereri de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

A jövő felé

Irta: KOSZTOLANSZKY ISTVAN

Ugy vagyunk alkotva, hogy érezzünk, gondolkodjunk, higgyünk, reméljünk és cselekedjünk. Ezek a jelenségek oly szoros kapcsolatban vannak egymással, hogy az ember, mint egy perpetuum mobile, állandó lelkimozgásban van, melynek az akarat a főirányítója.

Ha akarunk, tudjuk, hogy ettől függ létünk. Ha érzelmiünket vizsgáljuk, rögtön lelejtkezik a megnyugvás, vagy béktelenség érzete. Ha pedig gondolkodunk, magunkat Isten hasonlatosságára teremtett lényeknek érezzük, akik bedobva megszámlálhatatlan milliónyi más ember életforgatagába, küzdünk, fáradunk s ha kell harcolunk, hogy magunknak biztos fészket teremtvé, állandó készenlében védekezhessünk embertársunknak a nyugodt, csendes fészki ellen irányuló esetleges rosszindulatával szemben.

A bennünk megnyilvánuló érzelmeket a magunk természetének is nevezhetjük, amely sohasem a véletlen játéka, hanem tudatunknak valamely cél felé való szándékos ösztökölése avégből, hogy jót, vagy rosszat cselekedjünk. Ez az a „terra“, ahol Káin és Abel: a farkas és a bárány megszületett.

A megszünni soha nem akaró torzalkodás, háborúskodás sem volt egyéb, mint a farkasoknak a bárányval való céltudatos játéka. Mindig a farkas telhetetlen étvágya lobbantotta lángra a világot, hogy a kiszemelt áldozatokat egy „akolba“ terelve, annál biztosabban és kényelmesebben falhassa fel. Így lettek országok, világrészek farkassá és bárányá, melyeknek rettenetes és szünni nem akaró küzdelme hegyeket, völgyeket és tengereket kényszerített „megindulásra“, míg az ember: az áldozat pehelyként sodortatott a kegyetlen játék forgószélén, hol jobbra, hol balra, de a biztos megsemmisülés felé.

Ha az ember örökös egyformaságában tengetné életét, vajmi keveset különbözne az állattól. De az is tény, hogy az ember gondolkozása talán sohasem volt olyan megtisztult nagasságban, mint ma, a mindenkét felduló háborúk után és fájdalom, az itt-ott még ma is dühöngő, a testvérét sem kímélő, pokoli harcok alatt.

Tudjuk, hogy fészkiünk biztonságban van; hisszük, reméljük, hogy a farkas nem terelhet többé „akolba“, hogy kényelmesen felfalhasson. Akaratunk már acéllá keményedett abban a törekvésben, hogy: az orkán forgatagából kijutva, kint, szenvedést, gyötrelmet felejtve, mások tulajdonjogát tisztelőben tartva, nyugalmunkat, békenéket oly módon megvédelmezzük, nehogy ismét fegyvert kelljen ragadnunk, hanem legyen elég egy néhány öntudatra ébresztő, legyőzhető szó: „Testvér, nem elégtel meg meg a szenvedést? ... Miért akarod a poklok minden rettenetességét újból átszenvedni? ...“

Hiszünk, reméljük, sőt! ... előre is meg vagyunk győződve, hogy az emberi élet úgy lesz berendezve, hogy a farkasokat bárányok fogják őrizni, de nem azért, hogy felfalják, hanem, hogy a megmentett békét megvédekezék és örökre biztosítsák.

Az ítéleti nagy idők borzalmai kiválasztódásra kényszerítették az emberiséget. A kiválasztódás még egyre tart; de ha az befejeződött és az ítéletet kimondanák: jaj azoknak, akik balfelől fognak állni; végre is egymást fogják felfalni tehetetlen dühükben, Isten és a békeszeretők dicsőségére. A jogtalanság, az igazságtalanság szeméthalomná fog rostáltni: a jogtisztaság és az igazság pedig nyugodt fölénytel tekint majd körül a megisztított téreken, hol a börtönéből kiszabadult testvérszeretet örömteljes lendülettel indul meg a sugárzó fényben várakozó jövő felé.

Lengyelország két korosztályt mozgósított

A francia kormány a védkötelezettség behozatalát kívánja Angliától

Csalódást idézett elő Londonban és Párisban a demokrata blokk alakításának meggyúsulása

Litvánia ellenállásra készül

Párisból jelentik: A francia lapok egy része megállapítja, hogy a német előretörés ellen irányuló demokrata erőösszefogás egyre nagyobb akadályokba ütközik. A lapok legnagyobb része rámutat arra, hogy milyen elsőrendű fontosságú lenne az angol általános védkötelezettség mielőbbi gyakorlati megvalósítása. A Matin szerint Nagybritanniát az utóbbi negyvennyolc órában az a nagy meglepetés érte, hogy a védelemre közvetlenül rászoruló államok nem hajlandók a demokrata koalíciós terv mellé állni.

Francia politikai körökben ma már szívesen vennék, hogy az angol világbirodalommal való összefogás védelmi célkitűzése csupán a Rajnáig terjedne. Bonnet francia külügyminiszter károsnak találja, hogy a bizalmatlanság folytán nem sikerül a demokrata blokk védelmi frontját megvalósítani és

igen hatáscsúcs tartaná, ha Anglia mielőbb bevezetné az általános védkötelezettséget.
AZ ANGOL SAJTÓ GYORS CSELEKVÉST KÖVETEL

Londonból jelentik: A ma reggeli londoni

Nemzeti kormány alakul Lengyelországban

Londonból jelentik: Halifax külügyminiszter ma hosszasan tárgyal Racinsky lengyel követtel.

Varsói jelentés szerint Mosciszky elnök ma fogadta Rydz Smigly tábornagyot, aki hosszabb ideig időzött az elnökél.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a lengyel kormány szélesebb alapon való átszervezését tervezték. A kormány átalakítása néhány napon belül meg fog történni. Allítólag az új miniszterek között parasztpárti politikusok is lesznek, de a parasztpárt részvételét ahhoz kötötték, hogy a jelenleg külföldi száműzetésben levő vezére, Vitos, visszatérhessen az országba.

A lengyel kormány két tartalékos korosztályt hívott be, amelyet felszereltek és az északi országrészbe küldtek. A hadsereg hivatalos lapja szerint a lengyel hadsereg készen áll arra, hogy megmutassa, hogy a lengyel népnek nincsenek alsóbbrendűségi képzelei

és a határokat meg fogja védeni.

Németország katonai intézkedései

Londoni jelentés szerint a német kormány az 1916—1917. évi korosztályokat katonai szolgálatra hívta be. Ez körülbelül félmillió embert tesz ki és ezek azok, akik a folyó évben kikerülnek a tartalékból. A német véderőtörvény szerint az ilyeneket utolsó fegyvergyakorlatra szokták behívni, ami ez év őszén lett volna esedékes. A német hadügyminisztérium rendeletet adott ki, hogy az 1920. évi korosztályhoz tartozó,

külföldön tartózkodó hadkötelesek az országba visszatérni tartoznak.

SVÁJC NEM TÁRGYAL SZÖVETSÉGI SZERZŐDÉS RÖL

Bernből jelentik: A Baselben megjelenő Nationalzeitung azt írja, hogy Svájcet nem vonták be a londoni tárgyalásokba és így távol áll azoktól a szövetségi akcióktól, amelyeket az angol kormány kezdeményezett. Ez a helyzet Svájc semlegességéből folyik és nem áll ellentétben azzal, hogy az angol és francia kormánykörök kihangsúlyozzák Svájc területének védelmét, mert

ezzel az ország semlegességi állapotát védik meg.

A Bund szerint a semlegesség kizárja a szövetségi szerződések kötését.

LITVANIA MEGVEDI FÜGGETLENSÉGET

Kaunasból jelentik: A vezérkar főnöke kiáltványt bocsátott ki a litván néphez, amely szerint az ország függetlenségéről semmiképpen nem mond le a kormány. Ha arra kerül a sor, a hadsereg harcra fog, mert jobb elcsúszni egy dicsőséges harcban, mint becsületlenül járamba hajítani a fejet.

A német és litván kormányok között egyezség jött létre arra nézve, hogy

a Memelben maradt lakosság egy tagja sem szenvedhet hátrányt korábbi németellenes magatartás miatt.

A kormány lapja hivatalos kommiunikét adott ki, amelyben cáfolja azt, hogy a litván parlament a szerdai zárt ülésen kimondotta volna a Memel békés átadását.

GALLIA
A TAVASZI SZEZON NAGY ÚJDONSÁGÁBÓL, A
NOVOLÉNE SZÖVETEK-
ből TÖKÉLETES VÁLASZTÉKOT hoz FORGALOMBA
SZENZÁCIÓS ÁRAK 155 LEI-től — 295 LEI-ig

Gallia

TIMIȘOARA, BUL. FERDINAND No. 7

FIÓKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN

JÓZSEFVÁROS. KÜTTEL-TÉR 2.

Repülőgép-harc a magyar és szlovák katonaság között

A szlovákok több magyar várost tűz alá vettek, melyre a magyar katonaság támadással felelt. — Megindulnak a tárgyalások a magyarok és szlovákok között

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: Pénteken a magyar csapatokat a szlovák reguláris hadsereg úgy a földön, mint a levegőben megtámadta. A március 23. óta megszerzett pozíciókat a magyar csapatok tartják. Ungvár, Rozsnyó és Nagyberezna helységeket a szlovák repülők bombázták. Ennek során a magyarok hét szlovák repülőgépet lelőttek, egyet pedig lezállásra kényszerítettek. Ennek vezetőjét, egy cseh őrnagyot, elfogták. A magyar repülőraj ezután megtorlasként az iglói repülőteret bombázta. Magyar részről a veszteség két katonát, akik repülőgéppel szlovák területre tévedtek és ott foglyul ejtették őket. A magyar kormány egyébként felszólította a szlovák kormányt, szüntesse be ezeket a felesleges vérontásokat, mert a magyar hadsereg túlerejével nem akar visszaélni. A magyarok hajlandók a tárgyalásokat felvenni és e célból bármikor szívesen fogadják a szlovák kormány megbízottait. A magyar kormány reméli, hogy Szlovákia keleti határát rövidesen végleg megállapítják.

Pozsonyból jelenti: Szász alezredes, a Szlovákia keleti részébe benyomult magyar hadsereg parancsnoka tegnap felszólította a szlovák határőrség vezetőjét, hogy Priso községtől nyugatra a határvonalat adja át és a fegyvert azonnal tegye le. Az est 6 órákban a szlovák kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen a nemzetvédelmi miniszter és a külügyminiszter jelentést tettek a helyzetről. Beszámoltak ezenkívül a Németországban folytatott tárgyalások eredményéről.

Szombat délelőtt Duresánszky külügyminiszter erélyes hangú tiltakozó jegyzéket juttatott el a magyar kormányhoz.

A bucurestii „Semanalul” berlini jelentés alapján arról számol be, hogy a szlovákiai ruszin községeknek a magyar csapatok által történt megszállása Németország beleegyezésével folyt le, amennyiben a ruszinok által többségben lakott községeket már a bécsi döntőbírósg Magyarországnak ígérte. Német politikai körökben osztják a magyaroknak azt a véleményét is, hogy Szlovákia keleti határáról még nem lehet beszélni, mert az a határ vonal, amely a két ország között eddig létezett, a cseh hatóságok által lett megvonva, anélkül, hogy figyelembe vették volna az ottani községek lakóinak etnikai eredetét. Ilyen körülmények között valószínűnek látszik, — hangsztatják Berlinben — hogy a magyar katonaság akciója előre meg volt szabva és így nem ad okot Magyarországnak és Szlovákia, illetve Németországnak között felmerülhető nézeteltérésre.

Teleki magyar miniszterelnök a szlovák határon

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szlovák kormány elfogadta a magyar kormány javaslatát arra vonatkozóan, hogy Kárpátalja és Szlovákia között a végleges határt vegyes bizottság megállapítsa. Ennek értelmében Zverszkovec külügyminiszter vezetésével szlovák bizottság utazik Budapestre. A tárgyalások hétfőn délelőtt megkezdődnek.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter kíséretében szombaton Ungvárra érkezett. Az államférfiak körúton voltak a Magyarországhoz visszatartott Ruszinszkóban, hogy

személyesen is meggyőződhesse a magyar miniszterelnököt az ottani viszonyokról.

Meglátogatták az ungvári repülőteret is, majd Szalánra mentek, ahonnan az Ung völgyében levő Perecsenybe és Nagybereznára látogattak el, Szombathelyi tábornok kíséretében. Perecsenyben megnézték a miniszterek a falepárló gyárat és több ruszin házban tettek látogatást. Visszatérve Ungvárra, felkeresték Sztojka Sándor görög keleti püspököt, akivel hosszasan és szívélyesen elbeszélgettek. Ungvárról motorosvonattal tértek vissza Munkácsra.

Nincs megállapodás Madrid átadására

A burgosi tárgyalásokról kedvező hírek érkeztek. Hétfőre várják Madrid kiürítését

Burgosból jelenti: Az Ortego alezredes vezetésével álló köztársasági küldöttséggel a nemzeti kormány tárgyalásokat kezdett Madrid átvétele tárgyában. A nemzeti kormány egyik jelentésében hangsúlyozza, hogy részéről nem indult kezdeményezés a tárgyalásokra, mivel amúgy is csak napok kérdése Madrid bevételére.

Madridi jelentés szerint a minisztertanács tegnap éjfélkor nyugodtabb hangulatban oszlott szét, mivel

Burgosból kedvező hírek érkeztek a tárgyalások lefolyása tárgyában.

A város átadását a hétfői napra várják.

Burgosból jelenti: Megbízható nemzeti spanyol körökből származó értesülés szerint Madrid megújította békekérelmét és felajánlotta a feltétel nélküli megadást. Franco tábornok a kérelmet elfogadta, de kijelentette, hogy Madridot legkésőbb hat nap alatt ki kell üríteni.

Új német pénzügyi intézkedések lépnek életbe

Berlinből jelenti: Reinhardt német pénzügyi államtitkár nyilatkozott a birodalom nemzetpolitikai feladatairól. Nyilatkozata során kifejtette, hogy a német birodalom pénzügyi problémáit nem kama-tózó kölcsönökkel, hanem kincstári adójegekkel fogják megoldani. Iparvállalatok és jogi személyiségi alapon működő intézmények

kötelesek a számlák összegének negyven százalékát ilyen kincstári adójegekkel fizetni.

A köztisztviselők is megfelelő értékű adóbonokkal lesznek ellátva és kötelezettségeiket hatvan százalékban márkával, negyven százalékban kincstári adójegekkel fogják egyenlíteni. A vállalatok jogosultak saját árúrtartásaikat 40—60 százalékos arányban kincstári jegekkel fizetni.

Reinhardt pénzügyi államtitkár az új pénzügyi rezsimmel kapcsolatban kijelentette, hogy a jövedelmi adókat ez évben a kormány 30 százalékkal emeli. Ezek az adók 1937-ben hatmilliárdot tettek ki, míg a múlt évben hét és fél milliárd márkára emelkedtek, az osztrák és a szudeta Anschluss-szal járó költségek kényszerére miatt. Mivel ezeknek a kiadásoknak egy része a jövő pénzügyi évben is fennáll,

az adókat az egész vonalon emelni kell.

A pénzügyi kijelentés a berlini tőzsdén lenyugósítást idézett elő és az értékek 1—1 és fél százalékos esést vonta maga után.

A kibocsátandó kincstári jegek kétfélek lesznek: az egyik hathónapos és ezeket a birodalmi bank hat hónap múlva teljes névértékben váltja be, míg a másik három éves, amelyért a birodalmi bank a névértékben felül 12 százalékot fizet három év múlva.

Berlinből jelenti: A DNB részletesen méltatja Reinhardt gazdasági meghatalmazott pénzügyi tervéit, amely most került nyilvánosságra. A terv az adóbonokon nyugszik, amelyekkel a magánosok később esedékes adóikat fizethetik.

A német sajtótudósító szerint ez a rendszer nem új

és az, hogy a jelenleg kibocsátott bonok hosszabb lejáratúak, azt a bizalmat keltik fel, amellyel az ország lakossága Hitler kancellár és az általa teremtett helyzet iránt és az új területek bekebelezésével teremtett helyzet tartóssága iránt mutat.

Akcióit kezd a kormány a román alkalmazottak elhelyezésére

Bucurestiből jelenti: A román munka védelméről szóló törvény és az ezt követő rendeletek alapján a nemzetgazdasági minisztérium kebelén belül külön szakbizottság alakult, amelynek hivatalos elnevezése a következőképpen hangzik:

a román személyzetnek a magánvállalatoknál való elhelyezésére kiküldött tanács.

Ennek a bizottságnak az elnöke C. Bungeteanu tanár, a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének elnöke. A bizottságnak az a feladata, hogy a magánvállalatok alkalmazottainak összetételét ellenőrizze és az esetleges szankciókat megállapítsa.

Ez a bizottság hétfőn tartotta legutóbbi értekezését, amelyen számos kereskedelmi és iparvállalattal szemben alkalmaztak megtorló intézkedéseket amiatt, hogy a román munka védelméről szóló törvény előírásait nem tartották be.

Ugyanezen alkalommal megvitatta a bizottság a nemzetgazdasági minisztériumnak azt a már korábban kidolgozott tervezetét, mely szerint az országban kerületi, albizottságokat állítanak fel. Ezeknek a számat tizenháromban állapította meg a kormány. Az albizottságok feladata és rendeltetése nagyjából megegyezik a központi tanács munkakörével azaz a különbséggel, hogy a megtorlások alkalmazásának javasolására továbbra is csak a központi tanács illetékes.

A kerületi albizottságok fogják ellenőrizni a száznál több alkalmazottat foglalkoztató magánvállalatok egész tevékenységét

annak érdekében, hogy ezek a nagyvállalatok ne térhessenek ki a román munka védelméről szóló törvény előírásainak szigorú alkalmazása elől. Az egyes kerületi bizottságok személyi összetétele a következő lesz: az ipariügyi, a kereskedelmi és a munkaügyi felügyelőségek egy-egy tagja, az illető királyi helytartóság képviselője és a nagyvezérkar kiküldöttje.

Kormánykörökben abban bíznak, hogy ezeknek a kerületi bizottságoknak a megalakulásával — köztük minden tartományi székhelyen is lesz egy-egy bizottság — a román munka védelmére hathatósabban fogják tudni megoldani.

Amerika védelmében

Írta: STELLA ADORJÁN.

Newyorkból jelentik: A közeli hónapokban valószínűleg sokan utaznak az Egyesült Államokba, ahol nem sokára megnyílik minden idők legnagyobb kiállítására. Az „Üjvilág” így álkalában jobban érdekli az európai olvasóközönséget, mint eddig. Bizonyára sokan olvasták nagy érdeklődéssel Aigner László első amerikai riportját, amely néhány héttel ezelőtt jelent meg és a partraszállás és ellenőrzés szigorúságáról szól. A „Manhattan” nevű hajón, amelyen ide utaztam, volt néhány barátom. Ezek valamennyien rémülten várták a partraszállás inkvizícióját.

Mint újságíró és mint utas, hadd mondjam el én is „landolási” élményeimet, ami már sokkal kedvezőbb és megnyugtatóbb.

Néhány órával a partraszállás előtt, a dohányzóban megjelent a fogadási lista az ellenőrző hajó érkezésére. Hatvan számot adtak ki, egyenkint öt dollárért. Az a szám nyeri a fogadást, amely eltalálja, hogy az „Ambrosia” nevű kis hajó a határtisztekkel melyik percben érkezik. Első díj 180 dollár, két második díj hatvan-hatvan dollár. Így aztán fokozott izgalom várta a kis hajót, amely délután hét óra 13 perckor futott a nagy gőzös mellé.

— Mr. Epstein nyerte a díjat! — hirdették ki az eredményt.

Öszintén kijelentem, hogy az utasoknak a partraszállásnál ez volt a legnagyobb izgalma. Utána, mint az szokás, a nagy szalont berendezték ellenőrző hivatalnak, az immigrations officier-ek helyefoglaltak és mindenki sorszáma szerint az egyik tiszt elé járult.

A 13-as asztalhoz kerültem (bár inkább a fogadásnál tettem volna meg a tizenhárom számot!) Öshajú filmarcú úriember belenézett az útlevelembe és két kérdést intézett hozzám:

— Volt-e már Amerikában? Meddig óhajt az Egyesült Államokban tartózkodni?

Angol tudósom jelentékeny részét kimerítve azt feleltem, hogy Amerikában még nem voltam és hat hónapra kérek tartózkodási engedélyt. Erre benyomta a bélyegzőt az útlevelembe, majd biccentette, hogy rövid diológusunk befejeződött. Megkértem, engedje meg, az újságírónak, hogy nézzem végig néhány jelentkezést. Öszintén csodálkoztam, hogy mi van azon aézínvaló, de aztán rámutatott egy székre.

Német emigráns volt a következő utas. Apa, anyja, két gyerek. Útlevelek nem volt, az angol állam oltalmi levelel utaztak. Írásaikat kitergezték. A tiszt megnézte az effidevitet és megkérdezte a férfit, hogy hol óhajt letelepedni? A férfi azt felelte, hogy Clevelandban, ott élnek a rokonai, akik egyelőre ellátják. Sok szerencsét, mondta a tiszt. Slussz.

Magyar hölgy háromnapos engedélyt kért, mondván, hogy a nővérét látogatja.

— Volt-e már Amerikában?

— Hogyne!

Benyomta az útlevelebe három hónapot.

V. úr párisi bélyegkereskedő hat hetet kért. Köszönték vele, hogy hónapnál kisebb adag nincs, vastasszon egy hónap, vagy két hónap.

— Két hónap! — mondotta.

— All right!

Jugoszláv exportőr is gyorsan végzett volna, ha nem érdekődik negyedóránig a tisztél, hogy miképpen lehet délamerikai vízumot szerezni és hogy aztán visszamehet-e az Egyesült Államokba és küldet-e a feleségének effidevitét? Az öshajú tiszt motton, de udvariasan felelt minden kérdésre.

Egymás után tíz útsónál nem történt figyelemreméltó. Végül egy angol hölgynél kiderült, hogy iprilis 14 én lejár az útlevele.

— Akkor nem adhatok hosszabb engedélyt, mint egy hónapra szólót, — mondotta a tiszt. — A brit konzulátuson hosszabbítsa meg az útlevelet, aztán kap új engedélyt.

Az angol hölgy sóhajtott.

— Mennyi szaladgálni volom van anélkül is!

Ő volt az egyetlen elégedetlen utas az egész társaságban. Kicsit megsértődött, amiért a tiszt nem állalta az útlevel meghosszabbítását is.

Tiso miniszterelnök nyilatkozott Szlovákia politikai és gazdasági programjáról

Szlovákiának nem lesz külpolitikája, valutája a korona marad és egyetlen politikai párta lesz

Varsóból jelentik: Tiso szlovák miniszterelnök nyilatkozatot adott a Currier Porany című lap pozsonyi munkatársának. A miniszterelnök nyilatkozatában leszögezi, hogy

Szlovákia külpolitikát nem fog folytatni, nem csatlakozik sem a Népszövetséghez, sem pedig a kommunistaellenes szövetséghez. Megtartják továbbra is a koronát fizetési eszközként és ennek aranyfedezetét a német birodalom adja a volt csehszlovák nemzeti bank aranyából. A szlovák kormány reméli, hogy egy milliárd korona külföldi kölcsönt kap majd Németországtól

és ezt az összeget különböző jövedelmező befektetések céljaira használják fel. Berlinben, Vatikánvárosban, Rómában, Budapesten, Varsóban, Washingtonban és esetleg Párisban követségeket létesítenek, ezek azonban kulturális és gazdasági ügyekkel fognak foglalkozni.

A szlovák köztársaság területén csak egyetlen politikai párt működik majd

és ez a nemzeti egység pártja lesz, amelyhez a kisebbségek is csatlakozhatnak. A két és félmillió lakosságból 50 ezer a zsidó, akiknek gazdasági fölénye ellen a szlovák népnek küzdenie kell.

Egy somlyói gazdát háromszor halottnak nyilvánítottak

Amikor a halott lelép a ravatalról. Küle Mihály érdekes története

Somlyóból jelentik: Furesa nevezetességű falu ez: Itt látható Küle Mihály 82 éves szellérember, aki abban a nem mindennapi szerencsében részesült, hogy

három alkalommal halálzott el, annak rendje és módja szerint. Mindháromszor tetszhalálnak minősült elmulása, ami után Küle Mihály magához tért, és

a legjobb egészségnek örvend.

Az egyik kétlakásos családházban találjuk meg Küle Mihályt. Fehér szakálla a mellére simul, lovagolva ül a faragószéken s vonokéssel nyers akáchusángból löcsőt fabrikál.

Nehezen áll kötélnek, de a menyé szívesen beszél a csodálatos három feltámadásról, ami Küle Mihályt nyolc év alatt megesezt.

Előrebocsátja, hogy Mihály bácsi voltaképpen sohasem volt beteg. Nyolc esztendővel ezelőtt azután ágyának dőlt. Belső fájdalmak gyötörték s harmadnap szép csendesen elaludt. Szívverése elállt, teste kihűlt és meredevni kezdett. Családja megvizsgálta a halottkémmei, aki

halottnak nyilvánította.

Megjötték a siratóasszonyok, a legidősebb fru beszékeresztbe a szövetezetbe, ahol tisztes ruhát vásárolt édesapjának, kihívta az asztalost, aki mértéket vett a halottról és elkészítette a koporsót.

Ezalatt a tanyán szabályszerűen felravatalozták Küle Mihályt s virrasztani kezdet a halott mellett az egész család. Reggelig égték a gyertyák s megvirradt, amikor rémülten menekültek ki a szobából a sirató asszonyok.

Küle Mihály megmozdult a ravatalon, felkelt és szó nélkül kiment az udvarra. Csak órák múlva merék megszólítani. Akkor sem akarta elhinni, hogy ő voltaképpen meghalt és csodálatos módon került vissza az élők világába. A család elbeszéléseinek csak akkor adott hitelt, amikor megérkezett az asztalos kocsija a rászabott koporsóval.

Az igazsághoz tartozik, hogy Küle Mihály méregbe gurult, amiért őt olyan drága ruhában akarta eltemetni a családja. Azonmód levetette a drága öltözéket és visszaküldte a szövetezetbe. A koporsót azonban bizarr ötlettel kipróbálta. Belefelelt s amikor kipróbálta, hogy kényelmes fekvés adódik benne, megalkudott az asztalossal, kifizette a koporsót, és intézkedett, hogy tegyék fel a padlásra, egyszer biztosan szüksége lesz rá.

Ennyi lelkiere aztán elhítte a család, hogy Küle Mihály valóban visszatért a holtak országából. Lassan el is felejtették már, hogy mi is történt nyolc esztendővel ezelőtt, míg a mult év tavaszán Küle Mihály másodsor is meghalt. A tünetek azonosak voltak az elsőtől s a család nem merte nyilvánosságra hozni a halálhírt, nehogy élve sirba kerüljön Küle Mihály. Két napig tartoztaták a megállt szívű, kihűlt tetemű öreget a lakásban, míg Küle Mihály valóban megmozdult s újra elindult az udvarra fát vágni.

A harmadik halál mostanában következett be, váratlanul összeesett

és nyomba megszűnt rajta az élet minden jele. Most már orvost hívtak, aki fejcsóválva hallotta a két előző „halál” történetét és gondosan megvizsgálta Küle Mihály testét. És most következett be a meglepetés. A doktor kijelentette, hogy az életnek semmiféle jele nem észlelhető Küle Mihályon, de

hiányzik róla a halál kétségtelen jele is.

Az orvos injekciókkal kísérletezett és mindent megpróbált, hogy életre keltsék Küle Mihályt. Négyórás élesztgetés után az öreg étszhalott megint feléledt. Most ugyan gyengébb volt, de józú derűje nem hagyta el, mert első szava az volt:

— Uglátszik, hogyan meghót:am! Ugy löhet, hogy neköm már sohasem sikerül igazándibul elhaláloznom!

Néhány nap alatt teljesen rendbejött és rendíthetetlen nyugalommal foglalta el helyét a házában.

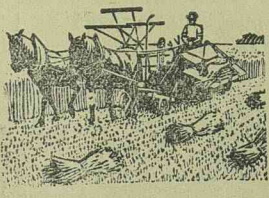
MÉFORMITK

Kéveködő aratógép

KARNER EDE R. T.

Mezőgazdasági géposz ály

Temesvár IV. str. I. Bratianu 41. Telefon 43-08

Tájékoztató a légvédelmi kötelezettségekről

Az aktív és passzív légvédelmi törvény rendelkezései

A Hivatalos Lap 1939 március 6-i 55. számában jelent meg az aktív és passzív légvédelemről szóló törvény, amelynek általánosabb érdekű rendelkezéseit a következőkben ismertetjük:

A törvény a légügyi és tengerészeti minisztérium hatáskörébe utalja tengerészeti, a légvédelemmel kapcsolatos tevékenység megszervezését, vezetését, ellenőrzését, annak kihangsúlyozása mellett, hogy az aktív és passzív légvédelmi megszervezés kötelezettsége az ország egész területére kiterjed.

A légügyi veszély idején teendő intézkedések megismertetése céljából az összes iskolák, intézmények, állami és magánvállalatok, társaságok kötelesek a légügyi minisztérium utasítása szerint hetenként légvédelmi órákat tartani.

A törvény kihirdetésétől kezdve sem magán-személy, sem közhivatalnok semmiféle formában nem fejthet ki a légvédelem körébe eső tevékenység (nem tarthat előadásokat, nem írhat cikkeket, röpiratokat, nem rendezhet kiállításokat, stb.) csak abban az esetben, ha a légvédelmi minisztérium által rendezendő tanfolyamot „jó” minősítéssel elvégzte.

Az ország minden ép lakosa köteles a légvédelmi szolgálatokban résztvenni. Ezek sorában nemre való tekintet nélkül köteles évi két napi munkát teljesíteni minden 16—55 év közötti személy a légi veszedelem elhárítása szempontjából szükséges munkálatok elvégzése céljából. A végzendő munkálatokban mindenki foglalkozásához képest fog a végrehajtási utasításban megállapítandó módon résztvenni.

Mindazok akik kívül esnek azokon, akiknek a fentebb írt légvédelmi tanfolyamokon részt kell venniük, kötelesek havonta két órát légvédelmi gyakorlatokon részt venni. Ezen kötelezettség 7—60 évig nemre való tekintet nélkül mindenkiére kiterjed.

Ezenkívül a 16—55 évi korhatárig a hatóságok által megállapítandó légvédelmi szolgálatokban és osztagokban is részt kell venni. Ez a kötelezettség azokat terheli, akiknek a hadsereg kötelékében nincs más beosztásuk. Azoknak, akik a légvédelmi szolgálatban és osztagokban részt vesznek, tilos másokkal olyan dolgot közölni, amely ezen szolgálatuk következtében hozható tudomásukra.

A légvédelmi szolgálatok alól időlegesen vagy részlegesen felmentést fizikai alkalmatlanság, betegség, vagy vis maior esetiében az ezen körülményeket megállapító községi hatósági bizonyítván alapján lehet esetenként kapni.

Az összes vállalatok, cégek és a lakosság kötelesek a légvédelmi gyakorlatok során sajtó, hirdetés, vagy rádió útján nyilvánosságra hozott intézkedéseket pontosan betartani.

Az összes ingatlanulajdonosok, ipari és kereskedelmi vállalatok tulajdonosai, társaságok, cégek, stb. kötelesek saját költségükön az ingatlanok, vagy helyiségek és személyzetük szempontjából szükséges légvédelmi intézkedéseket utasítás szerint megtenni. Az ingatlanulajdonosok kötelesek megengedni minden kártérítési jog nélkül mindazon munkálatok elvégzését, amelyek az általános légvédelem szempontjából szükségesek.

Minden új építkezésnél, vagy a meglévő épületek javításánál figyelemmel kell lenni a légvédelmi szempontból megteendő intézkedésekre is.

A törvény részletes intézkedéseket tartalmaz a 200 négyzetméternél nagyobb beépített területű és 15 méternél magasabb új épületekben készített légvédelmi menedékekről, a közfontosságú berendezések (rádió, telefon, távirta, raktárak, víz- és villanyvezetékek stb.) légitámadás elleni megvédéséről, a fontosabb útkereszteződéseknél és tereken építendő házakban létesítendő menedékhelyekről.

A törvény a légügyi minisztérium mellett építészeti rendszeti bizottságot létesít, amely hat hónapon belül minden városra nézve kidolgozza az ipari vállalatok alkalmazottainak védelmére szolgáló menedékek létesítését célzó munkálatok tervét. Az ezen bizottság által hozott határozatokat az érdekelteknek azonnal végre kell hajtani úgy, hogy a szükségesnek látszó menedékhelyek legkésőbb két éven belül teljesen elkészíthetők.

Abban az esetben, ha az érdekelte vállalatok, intézmények, társaságok és ingatlanulajdonosok nem

végzik el pontosan az elrendelt munkálatokat, a légügyi minisztérium azokat az érdekeltek számlájára az illetékes városi előjáróság útján elvégezteszheti. Ebben az esetben a városi hatóság a munkálatok árának erejéig az érdekeltek jövőbeli adóitól mentesíti azokat, kivéve a városi hatóság által elvégzendő munkálatok költségét, amelynek mértékét a városi hatóság a munkálatok alapján megállapítja.

A légvédelmi munkálatok vezetői azok elvégzéséért személyükben felelősek. Minden hatóságok által jóváhagyott tervtől való eltérés a fogház- és pénzbüntetésen kívül a hivatás gyakorlásától való időleges eltiltást is maga után vonhatja.

A törvény kihirdetésétől kezdve építési, vagy lényeges javítási és átalakítási engedély a helyi légvédelmi ügyosztály véleményezése után adható csak ki. A gázáramlás elleni egyéni védekezés a magánosok kötelessége.

Az összes ipari és kereskedelmi vállalatok, intézmények és társaságok, egyéni vagy bármilyen társaságok kötelesek magukat a szükséges légvédelmi technikai eszközökkel felszerelni. Kivételt csak azok a társaságok képeznek, amelyeknek alap és más saját tőkéje az 1937 december 31-i mérleg szerint az egymillió leit meg nem haladta, valamint azok az egyéni cégek, amelyeknek tőkéje ugyanebben az időpontban kétféle leinél kevesebb volt.

Azok a vállalatok, amelyek egymástól távol esnek, önállóan kötelesek a légvédelmi berendezéseket felszerelni és ezeket sajátjukból, a légügyi minisztérium utasítása szerint beszerezni.

Azok a vállalatok, amelyek egymáshoz közel vannak, légvédelmi központot képeznek s kötelesek az ezen központhoz szükséges berendezések beszerzéséhez hozzájárulni.

Az önálló légvédelmi berendezés felszerelésére kötelezett vállalatok a törvény által létesített bizottság által első fokú határozott erejével megállapított összeget kötelesek a Nemzeti Bank fiókjánál letétbe helyezni és pedig annak 20—20 százalékat 1939. 1940 és 1941 években, 15—15 százalékat 1942 és 1943-ban és 10 százalékat 1944-ben. Az 1939 évre eső összeget szeptember 1-ig kell letétbe helyezni, a következő éviéket minden év június 1-ig külön számlára a vállalat nevére. Ez a számla a törvény rendelkezéseinek értelmében zárt számlának tekintendő s abból fizetéseket csak a légvédelmi berendezés céljára szükséges anyagra a légügyi minisztérium rendelkezésére lehet eszközölni.

A légvédelmi központot képező vállalatok terhére a légvédelmi központ költségeiből eső összeget szintén a légügyi minisztérium mellett létesítendő bizottság állapítja meg a vállalatnak 1937 december 31-i mérleg alapján megállapítandó tőke erősségéhez képest. Az így megállapított összeget a vállalat a Nemzeti Banknál kezelt kollektív légvédelmi alapra köteles befizetni.

A beszerzendő légvédelmi berendezések a vállalatoknak leltár mellett adatkantát. Az alapítványokat a vállalatok kötelesek az utasításoknak megfelelően elkészíteni, mert ellenkező esetben azokat az ő terhére a légügyi minisztérium készítteti el.

A fenti kötelezettségek terhelik az újonnan létesítendő vállalatokat is az első üzleti év végétől kezdve. A kötelezettségek csak akkor szűnnek meg, ha a vállalatot ellen kimondják a csődöt.

A légvédelmi berendezéseket másra átiruházni

Felfüggesztik a végrehajtásokat a behívott tartalékosokkal szemben

A bankok határozata. A pénzügyminiszter rendelkezése az adóbehajtásokról. Az igazságügyminiszter rendelete szerint magántartozásnál is felfüggeszhető a végrehajtás

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala értekezletre hívta össze a bankokat és ezen együttes határozatot hoztak, hogy felfüggesztik a behajtásokat és végrehajtásokat a behívott tartalékosokkal szemben mindaddig, míg a koncentráls tart. A pénzügyminisztérium intézkedett, hogy

az adóvégrehajtásokat ne folytassák le a hadgyakorlatra behívott személyekkel szemben,

Önnek is lehetnek oly gyönyörű fogai, mint Amerika filmsztárjainak

Nem kell többé irigyelnie a „hivatásos filmsztárjainak” ragyogó fogsorukért. Az Ön fogai is ugyanolyan ragyogók és hófehérek lesznek, ha máától kezdve KOLYNOS-szal mossa fogait.

Ezt a tudományos alapon előállított csodálatos, fogkrémet a fogorvosok ezrei ajánlják kiváló hatása miatt.

Növelje mosolya varázsát KOLYNOS által

KOLYNOS DENTAL CREAM

nem lehet s a vállalat átiruházása esetén a vevő köteles azokat is átvenni.

A légvédelmi alaphoz való hozzájárulásnak, illetve különálló vállalatoknál a zárt számlára eszközölt befizetésnek összegét megállapító jegyzőkönyvet az érdekeltekkel a repülőlap útján közlik. A jegyzőkönyv ellen 20 napon belül csupán az összeg felosztása tekintetében lehet fellebbezést beadni a légügyi minisztériumhoz. A fellebbezést a törvény által létesített fellebbezési bizottság tárgyalja le, amelynek határozata ellen 30 napon belül felülvizsgálati kérelmet lehet a bucarestii tábla tárgyalni.

A Nemzeti Bankhoz határidőben be nem fizetett összegeket a pénzügyi közegek hajtják be.

Minden olyan társaság, amelynek saját tőkéje az 1937 december 31-i mérleg szerint legalább 500.000 leit tett ki, vagy minden olyan egyéni cég, amelynek saját tőkéje ugyanakkor legalább 1 millió leit volt, köteles 1939 április 6-ig a repülőlap-hoz (Casa Fondului National al Aviatiei, Bucuresti, Boulevardul Regele Alexandru I. No. 14.) bejelenteni cégét, jogi formáját, székhelyét, tárgyát, vállalati módját (saját rezi, vagy bérbéradás) a használt gépi erőt, munkásainak és adminisztratív személyzetének számát, valamint az általa elfoglalt épületeket, mellékelvén ezek tervrajzát is. A bejelentéshez két példányban mellékelni kell az 1937 évre vonatkozó mérleget, nyereség- és veszteségszámlát és leltárt. Úgy a nyilatkozatot, mint a mellékleteket a cégjegyzésre jogosított személyeknek kell aláírniuk.

A nyilatkozat be nem adása, vagy nem megfelelő kitöltése kihágást képez. Úgy ebben a tekintetben, mint általában a törvény rendelkezéseinek áthágása esetén, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel, amely ellen a pénzügyi eljárás egységesítéséről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően lehet jogorvoslattal élni.

Végezetül a törvény részletesen megállapítja a kiszabandó büntügyi és pénzügyi természetű büntetéseket.

de a folyó adók beszédését az adóhivatalok folytassák. Az igazságügy miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a végrehajtásokat felfüggesztik az adóbehajtások ellen, akik

előzetesen igazolják, hogy katonai szolgálatra hívtak be

és a felfüggesztés hatálya a koncentráls befejezéséig terjedhet.

Vihar után

A társadalom három napon át mechanizált állapotban élt. A nyugalom ma helyreállt és az első nyugodt nap megfontolásokra készült. A megoldást, a román-német gazdasági szerződés aláírása hozta, amelynek aláírása elsimította az idegekben élő szenciációt. Természetes, hogy Németország csak barátságos politikát folytathat olyan állammal szemben, amely a rendes gazdasági megállapodásokat meghaladó részletességgel biztosít számára előnyöket, olyan időben, amikor ezekre az előnyökre szükség van. Nem lehet azonban ennek a szerződésnek ezen túlmenő politikai jelentőséget tulajdonítani. Nehéz általában egy állam politikai és gazdasági élete között határvonalat állítani, de különösen nehéz ez a német birodalom esetében, ahol a politikai lét a gazdasági adottságok együttlétéből áll. Így Németországnak nem elszármított gazdasági, hanem egyenesen politikai érdeke az, hogy kompenzációs árúforralommal biztosítsa lakosságának életmenetét. Az utóbbi tíz nap alatt egyes nyugati hatalmak Németországot ezen az érzékenységi pontján támadták meg és különösen a gyors amerikai vámszankció, hasonló gyors ellenintézkedéseket tett Németország részéről szükségessé. Új importlehetőségeket és ami még ennél is több: új nyersanyagbeszerzési forrásokat kellett biztosítani. Ebbe a szükségességbe bekapcsolódott a romániai gazdasági tárgyalás, amelyet az 1934-ben megkötött szerződés lejárta tett szükségessé. Ehhez járult, hogy Csehszország bekebelezésével új gazdasági gondok merültek fel a német körökben. Ha Csehszország túlméretezett iparának nem találnak megfelelő piacot, akkor az annexió pusztán politikai eredményt jelent, amilyen a német birodalom mai gazdasági helyzete nem engedhet meg. Schaht dr. amúgy is veszélyeztetettnek látta saját elgondolását, a kompenzációs kereskedelmi kapcsolatok fenntartását és a cseh beolvadás végül is a német gazdasági terv felborítását jelentette volna.

Németországban a politika kihangsúlyozottan gazdasági karakterű, eszköz csak a megélhetésre. A harmadik birodalom multja nem egyéb, mint egy szegény ifjú története, azé az atyai örökség nélkül az életbe került egyének története, akinek saját erejéből kell életharcát megvívnia. Romániának azonban más a helyzete. Reánk egy gazdasági szerződés tisztán kommersziális értékkel bír. Ez a szerződés csak úgy jó Romániára nézve, ha az marad, aminek készült, ha abból nem hajtának többet végre, mint ami irásban van. A romániai őstermelési ágak kihasználásának megszervezése tisztán gazdasági kérdés, amely nem érintheti az ország függetlenségét. Akárhogy is elemezzük a román-német öt éves terv programját képező szerződést, abban nem találunk semmi olyant, amilyen megállapodást Románia akár az angol, akár a francia tőkével nem köthetett volna meg, holott ezek a tőkecsoportok rendszerint függetlenül dolgoznak saját államaik politikai céljaitól. Miért adnánk akkor annak a szerződésnek mi magunk más értelmezést, mintha azt angol vagy francia kormánykörökkel kötöttük volna meg? Még csak bizonyos külpolitikai orientáció sem következethet a szerződés megkötéséből, mert egy több, vagy kevesebb kedvezményt magában foglaló kereskedelmi szerződés nem prejudikál az illető állam külpolitikai állásfoglalására és egy önálló külpolitikai magatartás a legjobb biztosítékát adja annak, hogy a másik fél sem használja fel

a szerződést másra, mint gazdasági érdekei elősegítésére.

Ez a szerződés, amely Németország barátságát jelenti, viharfelhőket vert széjjel az égen és a vihar utáni lélekör nyugalomát teremtette meg. Ilyenkor a természetben a levegő megtisztul és egészen más lesz, mint az imént még tükörszerű atmoszféra. A tisztult levegőben világosabban látszanak a dolgok és kívánatos, hogy ez a plein air őszinteség adja meg a jövőben a román-magyar viszony perspektíváját. Deák Ferenc emlékeztetés szavai szerint „nemzetek lesznek, nemzetek vesznek.” Ezeket az egyszerű, de megrázó szavakat a magyar államférfi egy velünk szomszédos állam feletti parentálásnak szánta. Lengyelország azóta porából megújult, mert minden politikánál erősebb a nép életakaráta. Vegyük számba mindkét részen a népi életakarat jelentőségét. A germán és szláv erők szinte már felsorakoztak döntő összecsapásra. Ma még ideológiai harcra szól az a szláv ébresztő, de egész biztos, hogy a nagy szláv tömeg előbb-utóbb a népi összetartozás öntudatára fog ébredni. Az összecsapó árban két sziget létezik: a román és a magyar. Ennek a két népnek a múlt jelenségeken túl kell a jövő megoldását megkeresnie. A Gafencu és Csáky külügyminiszterek által kifejezett békekészségnek csak annyi reális értéke van, mint amennyi abból tettekben valósul meg. A közeledésnek a közös sors és a közös jövő kilátásainak megfontolásából kell fakadnia és a nagyvonalúság béléget kell magán hordania. Néhány napi izalom talán elég volt ennek megértésére. Sorsok és életek forognak kockán. Egy nemzedék munkaeredménye, egy másik nemzedék jövője kíván helv felértékelést és közös frontot. A láz tisztító hatása, ha nem vált pusztítóvá. A néhány napos hevülés után egészséges macunkraébredés és a helyzet okos felmérése a kívánatos.

Csipak Lajos kanonok:

A leány csak ígéret és érték akkor lesz, ha vállalja a jövőndő anyaságot

Csipak Lajos dr. kanonok, a eszkiszeredai katolikus főgimnázium igazgatója, tegnap befejezte a temesvári püspöki székesegyházban tartott, gondolatokban gazdag konferencia-beszédeit a magyar ifjúság számára. Mint világító fátyla mutatnak reá Csipak kanonok szavai arra az útra, amelyet a mai katolikus ifjúnak és leánynak követnie kell. A befejező lelki gyakorlatok gondolatmenete ez volt:

A leányoknak szóló beszéd gondolatmenete az, hogy te katolikus leány, a te ideálad az Immaculata. Földönüli szépség ő és mégis ez a Szűz tudta, hogy akkor fog kiteljesedni értéke, ha elfogadja az Isten-anyaságot. Ti leányok a mi számunkra még csak nagy ígéret vagytok és

akkor lesztek igazi értékek, ha elfogadjátok a jövőndő anyaságot.

Istennek legszebb műve ezen a világon a család. Krisztus a családba született bele és tudja, hogy mi is ebben a keretben tudjuk elviselni az életnek annyi sok szenvedését. Nemzetkisebbségi életünkben, amikor a forumról le kellett vonulnunk, mi is a családi élet keretei közé vonultunk. Te, jövőndő feleség, fogod ezt a családi kört igazán megteremtteni és a családnak ne a feje, hanem a szíve akarj lenni. Irtsd meg a férfi kenyérgondjait, törd le a homlokáról a verejtéket, tudjad beosztani azt a szűkös havi háromezretet. De

necsak feleség akarj lenni, hanem vállald a gyermekét is,

ahogyan vállalta a Szent Szűz, mondván: Legyen nekem a Te igéd szerint! Ne félted se kényelmedet, se szépségedet, hallgald meg püspöködnök nemrég elhangzott megrázó szavait és anyjánk gyönyörű dicséretét. Ha te is vállald a gyermekáldást, jövőndő gyermekedre, Isten és néped javára felnevelve akkor te is áldott leszel az asszonyok között!

Az ifjakhoz fordulva az a szavam, hogy a hívő tisztán véru ifjú, lélekkel álljon az egyház szolgálatába. Érezze át az ifjú, hogy a világ legegyelőbb intézményének lehet a bajnoka, amelyet szégyelnie nem szabad, hiszen

az egyház története az emberi kultúra története.

Ma mindenki, aki szereti az igazságot, tőle vár irányítást. Ő védi a világon a szellem elsőbbségét az anyag felett, a lélek elsőbbségét a testi felett, az erkölcsöt a haszon felett, a jogot a hatalom felett. Ő ad erkölcsi eszmét, társadalmi és gazdasági irányítást. Amikor folyik a nagy harc a demokráciák és a totális államok között, akkor büszkén reá lehet mutatni, hogy ennek az egyháznak az államformája a legtökéletesebb, hiszen megvan a feltétlen tekintély, de minczen születési arisztokrácia.

Ennek legszebb példája, hogy Erdélynek éppen most egy egyszerű székely család adott püspököt. Ennek az egyháznak a támogatása, ügyének előbbre vitele nemcsak a papok dolga, hanem a világiaké is. Add oda ezért a lelket, ha kell munkádat és minden anyagi támogatást. Tanuld meg és gyakorold az új szociológiai elvet, a szolidaritást és vidd ezt bele kisebbségi életedbe is.

— Munkálkodjatok azon, hogy jöjjön el Krisztus országa, jöjjön első sorban a ti lelketekbe, ennek pedig leghatalmasabb eszköze az eucharisztia. A köztünk lakó Krisztussal szemben eddig még nem teljesíthettük köteleseinket, ez még a jövő feladata. Nektek kell valamennyiteknek Krisztoforosznak Krisztushordozónak lennetek.

Ti temesvári fiúk és leányok — fejezte be előadásait a nagy tudású kanonok — jövő példaadással, teljesítsetek köteleseketek,

a városban jövő vidéki fiataloknak ne megrontói, hanem nevelői és útmutatói ébresztői legyetek!

A lelki gyakorlatokon résztvevő magyar ifjúság ma, vasárnap délelőtt félkilenc órakor a székesegyházban szentmisén vesz részt. Áldozáshoz járul, majd Csipak Lajos kanonok rövid befejező szavai után a fiúk a piarista főgimnázium dísztermében szerepet reggelt kapnak. A kiváló előadó és nagyképztségű egyházi férfiú vasárnap búcsúzik a városunkól.

A fővárosi liceum két növendéke egy bünszövetkezeti tagja volt

Bucurestiből jelentik: Szenzációs fogást csinált tegnap délelőtt a fővárosi rendőrség. Rövid nyomozás után

sikerült leleplezni egy veszedelmes betörőbandát, amelynek liceumi diákok is tagjai voltak

és amely egy becsületlennek ismert csizmadiamester vezetésére alatt állott.

Néhány nappal ezelőtt Lazarovici Ion Domnol Tudor ucca 6 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik lakását kifosztották. A megindult vizsgálat rövid idő leforgása alatt nemvárt eredményre vezetett. A nyomozást végző detektívek ugyanis súlyosan terhelő bizonyítékok alapján őrizetbe vettek egy Priboianu Petre nevű csizmadmást, akinek a Dragoș Voda uccában van a műhelye. A környéken ez az őrizetbevétel általános meglepetést keltett, miután Priboianut

mindenki a legbecsületesebb embernek ismerté.

Maga a gyanúsított is a legerélyesebben tiltakozott a rendőrség eljárása ellen, a detektívek azonban ezzel igen keveset törődtek és a csizmadiamestert szigorú kihallgatásnak vetették alá. Az eredmény meglepő gyorsasággal jelentkezett. Priboianu Petre ugyanis bevallotta, hogy még régebben őt tagból álló

betörő bandát szervezett, amelyeknek fiatal emberek a tagjai, köztük két liceumi diák is. A csizmadia-betörő azt is bevallotta, hogy társaival együtt összesen 25 börtört követett el. A zsákmányolt holmik értékének 20 százalékát fizette Priboianu készpénzben. A fizetéses betörők saját bevallásuk szerint az utóbbi hónapokban elég szépen kerestek. Szinte cinikusan vallották, hogy készkiadásuk egyáltalán nem volt, mert a betörő szárazmunkáról és egyéb felmerülő költségekről a csizmadia gondoskodott.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
BELFÖLDÖN

Magasosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünneppapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Régi Temesvár

1724-ben Temesvárot a városi tanácsnok vízfizetése hatvan forint volt. Abban az időben egy tehén borjuval együtt négy forintba került. Griselini történetéről szerint Temesvár lakossága 1773-ban 6718 lélek volt. Ugyanakkor a várbán — a mai Belvárosban — százötvenhat magánház állott.

1898-ban Temesvárnak 55.000 lakosa volt. A városi alkalmazottak száma ugyanabban az esztendőben kétszázhatvan kilenc volt. Ezek között volt kilencvenegy tisztviselő, negyvenegy altiszt és százharminchét szolga.

1756-ban Temesvárot negyvenöt új magánház épült. Ezek építési költsége 243.700 forint-ra rugott. Abban az esztendőben alakították át a régi török fürdőt városházává 26.000 forint költséggel.

Temesvárnak jelenleg 107.000 lakosa és 262 kilométer hosszú úthálózata van. Lipcsének 700.000 lakos mellett 687, Münchennek ugyanakkor 700.000 lakos mellett 734, Boszóniának 380 ezer lakos mellett pedig 486 kilométer hosszú az úthálózata.

A belvárosi Eminescu-uccában levő városi ház, amelyben a városi vízmű igazgatósága és az első kerületi rendőrség van elhelyezve, 1752-ben épült. A ház eredetileg magántulajdon volt és azt a város a háború előtti években vásárolta meg, amikor első ízben felmerült az ucca szélesítésének terve.

Temesvár város levéltárában egy vaslemezzel bevont és nagy lakattal ellátott ládát őriznek, amelyben az 1730 évszám látható. Ez a vasas láda évtizedeken arra szolgált, hogy a város pénzét őrizze.

1735-ben Temesvár város tanácsára tizenhét dukát pénzűntetést vetettek ki, mert a tanács nem tartotta be a bányászati kormányzóság által kiadott igazságügyi szabályzatot.

— A Nemzeti Ujjászületés Arvonálának főtitkarsága közli, hogy a képviselőház palotájában tájékoztató irodát létesített, ahol a céhek, testületek, valamint a Nemzeti Ujjászületés Arvonálának tagjai minden szükséges felvilágosítást megkaphatnak. A hivatal ilyen irányú felvilágosításokat az ünneppapokat kivéve, naponként délelőtt 11—1 óra között ad. — Telefon-szám: 3.74.95.

— ELBOCSÁTJÁK A FRANCIA GYÁRAK AZ OLASZ MUNKÁSOKAT. Grenobleból jelentik: A gyárak több ezer olasz munkást bocsátottak el, mert franciaellenes magatartást tanúsítottak. Sok iskolakönyvet koboztak el, amelyekben Korzika, Nizza és Savoya, mint olasz területek szerepeltek.

— NEM LESZNEK LEVONÁSOK AZ APRILISI KÖZTISZTVISELŐI FIZETÉSEKBŐL. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter intézkedett, hogy az aprilisi tisztviselői fizetésekből semmi levonás se eszközöltesse a hűsvégi ünnepekre való tekintettel. A vidéken a tisztviselői fizetések kifizetése március 28-án veszi kezdetét.

— MAGYAR DIPLOMÁS MERNŐKÖK JELENTKEZÉSE. A közlekedési minisztérium felhívja mindazokat, akik 1925 óta a budapesti műegyetemen szereztek mérnöki diplomát, hogy címeiket közöljék a minisztérium Comisiunea de Echivalare osztályával.

— UJABB ÖTSZÁZMILLIÓ DOLLÁRT SZAVAZOTT MEG AMERIKA A HADSEREG CÉLJÁRA. Washingtonból jelentik: A szenátus pénzügyi bizottsága 513 millió dollárt szavazott meg a szárazföldi hadsereg számára. Ebben az összegben 784 hadirepülőgép ára is szerepel.

Március 26

Vasárnap

Manó, Emanuel

Krisztus előtt 486 március 26-án terjesztette a római szenátus elé Cassius Spurius Vecellinus konzul az első agrártörvényt. Ebben indítványozta, hogy az állam birtokaiból adjanak ingyenes részt a plebejusoknak — a szegény néposztály tagjainak — és a kiszolgált katonáknak. Azóta egészen napjainkig a világ különböző országaiban számos agrártörvényt hoztak.

1827 március 26-án halt meg Beethoven híres német zeneszerző. Számátalan mű maradt utána, amely örökké fenntartja a nevét.

1881 március 26-án kiáltották ki Romániában a királyságot. Románia már 1877-ben független államnak nyilvánította magát és függetlenségét elismerte a később megtartott berlini kongresszus is. Ennek következménye volt az, hogy 1881 március 26-án a szenátus és az alsóház egyhangúlag kimondta, hogy Románia államformája az alkotmányos királyság. Első Carol eddigi fejedelmet és feleségét, Erzsébetet még azon év május 10-én ünnepélyesen megkoronázták.

Március 27

Hétfő

Hajnalka, János, Ruppert

1676 március 27-én született a zempléni megyei Borsik község kastélyában II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelem. Rákóczi Ferenc szabadságharcot indított a Magyarországot elnyomó Ausztria ellen. Hadseregét képezték a híres kurucok, míg az osztrákokkal tartó magyarokat labancoknak csúfolták. A kurucmozgalom azonban elbukott és Rákóczi Ferenc külföldre menekült. Életének utolsó éveit Törökországban töltötte és ott is halt meg Rodostóban 1735 április 8-án.

1824 március 27-én született Újradon Schlauch Lőrinc bitoros, püspök. A teológiai Pesten végzett és 1847-ben szentelték pappá. 1852-ben a temesvári hittudományi főiskola tanárává nevezték ki. Hét évi tanárkodás után különböző községekben, mint plébános működött. 1872-ben csanádegyházmegyei kanonok lett, egy év múlva pedig szatmári püspökké nevezték ki. Számos egyházi kitüntetést kapott és megkapta a bitorosi kalapot is. 1887-ben Nagyvárad püspöke lett. Sokat tett és áldozott a templomok és iskolák érdekében. Több könyvet írt. Beszédei külön kötetben is megjelentek. Emlékét a temesvári fetelemben a róla elnevezett kápolna hirdeti.

Vesebajt, hólyagbántalmakat, májbetegséget
köszvényt gyógyít a

CACIULATA
kénés ásványvíz

Főlerakat: IONASIU S. A.

Telefon: 21—24, 21—25.

— MODOSÍJTJÁK A TANTESTÜLETI NYUGDÍJINTÉZET SZABÁLYZATÁT. A nemzetnevelési miniszter törvényjavaslatot készített az oktatótestületi nyugdíjintézet szabályzatának módosításáról. Az új törvény szerint az intézet új anyagi forráshoz jutott a tankönyvmonopolium bevezetésével és ennek hovatartásáról törvényesen kell intézkedni.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötötték házasságot: Dragita Mugurel postatitviselő és Luchin Elvira, Herkál Márton hentes és Makra Mária, Szalai János asztalos és Rác Erzsébet, Tamasko József asztalos és Fackelmann Teréz, Kirchner Antal munkás és Tajcs Róza. Crista Gheorghie vasesztergályos és Debreczeni Terézia, Nikola Béla asztalos és Csikós Anna, Neagu Nicolae levélhordó és Stan Elena, Pop György asztalos és Baranovszky Blanka, Popovici Constantin munkás és Duke Elena, Boldizsár Imre cipész és Reiter Katalin.

— GÖRÖGORSZAG NEMZETI ÜNNEPE. Berlinből jelentik: Hitler kancellár táviratban üdvözölte a görög kormányt abból az alkalmából, hogy tíz évvel ezelőtti sikerült a görög alkotmányt helyreállítani.

(—) Rékási tanító hirtelen halála Temesvárott. Tanásie Radu ötven éves rékási tanító a józsefvárosi Bratianu utcában hirtelen rosszul lett és összeesett. A járőrök értesítették a mentőket, de mire azok megérkeztek a tanító már halott volt. Halálát valószínűleg szívizéhdés okozta.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Abasorosi Heliodor, Szakáll Mátvás, Dumitru Dumitru, Takács Rozália, Fuchs Olara.

„Optica“

SZEMÜVEGEK
solingeni acélárúak, beret-
vák, ollók, kések a leg-
jobb minőségben
CAROL PRICKELMAYER
Timisoara II. Piata Traian 8.

Ez is ilyen vagyok?

A gentleman fogalmának Angliában van már jó egynéhány közkeletű meghatározása.

Az öreg londoni klubok törvénye szerint: a gentleman-mivoltának az a legelső feltétele, hogy az illető vagyonos legyen. Akinek nincs pénze, nem lehet szótartó s nem lehet igazán független.

Egy orthodox brit felfogás csak angol alatt valót fogad el gentlemannek.

Még orthodoxabb felfogás szerint gentleman (mint neve is mutatja) nem lehet más, mint nemes; származású férfi.

A nagy Gladstone azt mondta: az én szememben az a gentleman, aki sohase hazudik. (Legfeljebb nőlelek.)

Nem tudni kívül való az a finom társasági meghatározás, amely szerint a gentleman sohase tapintatlan, ha csak szándékosan nem az.

Nagyon szép a Klasszikus írónak, Thackeray-nak a meghatározása. A gentlemannek, azt mondja, bátornak, nyágyellőknek, önfeláldozónak és műveltnak kell lennie, de ezeket a tulajdonságait a társaságban nem szabad elárulnia.

Lord Brummel a maga részéről ezen formán szövegezte meg a felfogást; a gentleman egyformán lehet jóbarátja egy királynak és egy brigantinnak.

De a modern időben is jelentkeznek angolok, akik új meg új meghatározásukat bocsátják világgá a gentleman fogalmának.

Minap például egy londoni lady küldte be a Daily Mail-nek a gentleman felől való szentenciáját

Hogy azt mondja ő abban az úrban ismeri fel a gentlemant, aki váltás vagy fizetés után nem olvassa meg a visszatért pénzt.

Nagyot dobbant a szívem, mikor ezt olvastam

Ez az én esetem, hurrá! Mióta az eszemet tudom, nem olvasom meg, ami aprót kalauz, főpincér, boltos, pénztárosé, rikikancs, virágos kofa visszaad. Az az ösztönöm, hogy bizalmatlanságnak veheti az illető, nem eshetik valami jól neki.

Alkalmassint azok az angol gentlemanek is ezen alapon csapják zsebre olvasóit, amik visszakaptak. Igenám kérem, de az az angol gentleman jómódi, pláne döggyázd, mit érdeklí őt az a rongyos pár shilling, vagy penny.

Szóval innhatji is megolvasni, lusta rá. Ami azt illeti, lustának magam is lusta vagyok, s nem hogy únom, de legcsínyibban utódom azt a bájitalan gyilkos pénzt, másrészt mindenféle számolás-tól idegenkedem. Mindezzel szemben azonban szegény ördög vagyok, sok esetben szegényebb annál, aki visszatér, nem mondanám, hogy egész mindegy nekem, ha kevesebbet kapok vissza.

Mindezenre fölfedezhettem magamban az Albion nemes felfogás szerint való gentlemant. Engedjék meg, hogy kicsit kidüllesszem a mellemet.

— AKINEK A VÉRNYOMÁSA MAGAS ÉS SZIVMŰKÖDÉSE RENDETTLEN, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székelést, ha reggel egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát.

(—) Ungureanu Emanuel emlékezete. Tegnap volt tíz esztendeje, hogy Ungureanu Emanuel ügyvéd meghalt. Az évforduló alkalmából a gyárvárosi görög keleti székesegyházban gyászistentisztelet volt, amelyet nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes tartott. Az istentiszteleten Tieran Emil dr. főpolgármester vezetésével résztvett a városi tisztviselői kar és számos ismert személyiség.

— HADINYERESÉGADÓRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYT HOZ AMERIKA. Washingtonból jelentik: A kormány a jövő hét elején a szenátus elé terjeszti a háború alatti vagyonszerzés megadóztatásáról szóló törvényt. Az adókulcs 50 ezer dollár hadinyereségnél 79 százalékos lesz, amely fokozatosan nő és egy millió dolláros nyereségnél éri el a 98 százalékos.

— BUCURESTIBEN BEZÁRJÁK AZ ARÚFELHALMOZÓ ÜZLETEKET. Bucurestiből jelentik: A főváros vezetősége elhatározta, hogy mindazokat az üzleteket, amelyek árúkeszleteiket nem bocsátják a közönség rendelkezésére, bezárja. Ugyanakkor megtiltották a lakosságnek az élelmiszerek felhalmozását, miután erre semmi szükség sincs.

1939. március 27.

A Terminus kávéházban történt gyilkosság tettesét letartóztatták

(—) A kőművesmesterség helyett inkább a halált választotta. Nagyjécsán Zimmermann Ferenc 17 éves fiú szülei házának padlásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. A csendőrség által folytatott nyomozás megállapítása szerint tettenék oka valószínűleg az volt, hogy nem akarta megtanulni a kőművesmesterséget. A fiút ugyanis szülei kőművesnek adták, ami annyira elkésztette, hogy önkézzel vetett véget életének.

— POCNET KÖVET UMBERTO OLASZ TRÓNÖRÖKÖSNÉL. Rómából jelentik: Umberto trónörökös ma gróf Ciano jelenlétében fogadta Francois Poncetot, Franciaország római nagykövétét.

— **Megtámadták a kolozsvári színészekkel telt vasuti kocsiakat.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Magyar Színház prózai társulata, mint ismeretes, Brassóból Marosvásárhelyre ment vendégszerepelné, ahol azonban — a nyugtalan hangulatra való tekintettel — nem tartották előadását. A színházról rövid tanácskozás után visszautazott Kolozsvárra, azonban Maros-hévíz és Szászrégen között kellemetlen kalandban volt részük. Amikor a vonat Dédabiztra állomásra befutott, ismeretlen emberek támadták meg a színészekkel tele két vasuti kocsi s a színészek összes holmiját kidobálták az ablakon. Az ismeretlenek a támadás során összeverték Szigeti József kellekes feleségét és Jéger Jenő kellekét. A színészek természetesen nyomban leugráltak a kocsikból, ekkor azonban már Tóth Elek és Kovács György színművészek bórondíj elűntek. A színészek a támadásról azonnal jelentést tettek, így a marosvásárhelyi, mint a kolozsvári rendőrségen.

Beszámoltunk arról a végzetes kávéházi kártyacsatáról, amely gyilkossággal végződött. Az áldozat Diaconescu Aurel 29 éves temesvári műgyemtemi hallgató, akit a Terminus-kávéházban egyetlen lövéssel Stanga Ioan vermesi adóügynök agyonlőtt. Diaconescu holttestét felboncolták. Megállapították, hogy a golyó átszálította a főütőeret, megsebesítette a bal tüdőt, majd az egyik bordán megakadt.

A sérülés következtében olyan nagyfokú belső vérzés lépett fel, hogy Diaconescu néhány perc múlva halott volt. A boncolás után a temesvári ügyészség megadta a temetési engedélyt. A család a holttestet a Romanati-megyey Amaresti községbe szállítja és a műgyemtemi hallgatót szülőfalujának temetőjében helyezik örök nyugalomra. A rendőrség az ügyben befejezte a nyomozást és Stangu Ioant az iratokkal együtt átküldte az ügyészségre, ahol Imbroane Bujor ügyész újból kihallgatta Stangu Ioant és kártyapartnerait, akik ellen a rendőrség

tiltott szerecséjáték miatt szintén megindította az eljárását.

A vizsgálat során kiderült, hogy Stangu a gyilkosság előtt való napon Aradon vásárolta a revolvert az egyik ismerősétől. Az ügy még tegnap este a vizsgálóbíró elé került, aki Stangut letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte. Ezenkívül még további letartóztatások várhatók.

A temesvári Patronázs Egyesület példás embermentő munkája

A temesvári itélőtábla mellett működő Patronázs Egyesület tegnap délután Dimitrescu Emil táblai főelnök elnöklete alatt tartotta meg évi közgyűlését, amelyen Ciupe Gheorghe, a királyi helytartóság vezértitkára is résztvett. Az elnöki megnyitást követően Titoiu Trandafir az egyesület helyettes titkára olvasta fel az évi jelentést, amely részletesen beszámolt az egyesület munkájáról. Az egyesület 1937 január elsején kezdte meg munkáját, mint első ilyen intézmény az országban és ez elsősorban Marta Alexandru dr. királyi helytartó érdeme. A Patronázs Egyesület működésének első évében a város-

tól négy hold földet és a józsefvárosi Pop de Baesti ucca 23 szám alatti házat kapta, amely lehetővé tette a komoly eredményes működést. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. Utána Dimitrescu Emil táblai főelnök szóvártette az egyesület további fejlődéséhez szükséges pénzalapok előteremtésének kérdését. Több hozzászólás után úgy határoztak, hogy a hatóságokhoz fordulnak anyagi hozzájárulásért, ezenkívül a közönség és az iskolagyermekek között rendeznek majd gyűjtést az egyesület anyagi céljaira. A közgyűlés Dimitrescu Emil főelnök szavaival ért véget.

Uj árúk érkeztek:

Csipkefüggönyök
uj nyári fonalak
indanthrén vásznak
esőköpenyegek
trench-coatok
szőnyegek

Centrala Lánei S. A. R.
I., Bulevardul I. G. Duca 2.

— **NEM JÖTT LÉTRE NEMET—JAPAN KATONAI SZERZŐDÉS.** Berlinből jelentik: Hivatalos helyen érélyes cáfolatot adtak ki azokról a külföldön elterjedt hírekről, amelyek szerint Németország és Japán között katonai szövetségi szerződés jött volna létre. Ezek, miként azt hivatalos helyről jelentik, minden alapot nélkülöznek.

— **EGY KIS HADSEREGET KÜLDTEK KI EGY SZÖKÖTT FEJYENC ELLEN.** Newyorkból jelentik: Wyomingban a fegyházból megszökött egy Durand nevű vadász, aki előzetesen meggyilkolt két fegyvert, majd pedig egy farmból élelmiszert, fegyvert és municiót vett magához. A vadászó egy hegy-szorosban sziklabástya mögé rejtőzött. Üldözésére 100 csendőrt küldtek ki, akik támadást intéztek a vadász ellen, de az fegyverével védekezve három csendőrt agyonlőtt, miután a csendőrök megközelíteni nem tudták, tűzérőseget, aknavetőt és gépfegyvereket kértek segítségül. A harc még tovább folyik és Durand még mindig ellenállást tenüst.

Komoly képzettségű

volt nagyiparos, alapos kereskedelmi és közgazdasági szaktudással, gyakorlott szervező erő és kalkulator, hadmentes kifogástalan megjelenéssel, kereskedelmi vagy ipari vállalatnál

elhelyezkedést keres

Megkereséseket „Diplomás” jellegével a kiadóba kér.

Mozi

M Ű S O R:

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐ.

APOLLÓ: *Botrány a szállodában* (angol film).
ATLANTIC: *Amikor egy kőnmű szeret* (angol film). *Broadway Melody* (német film).
CAPITOL: *Suez* (angol film).
RIVOLI: *Estétől hajnalig* (francia film).
SCALA: *Botrány a divatszalonban* (német film)

Jövő héten alakul át a jugoszláv kormány

Belgrádból jelentik: A költségvetési munkálatok befejezése után, a jövő héten Cvetkovics miniszterelnök a horvát kérdés megoldásával fog foglalkozni. Nincsen kizárva, hogy a jugoszláv kormány átalakulása még a jövő héten megtörténik.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA:

Vasárnap, március 26-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Regele Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerház.

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerház.

A III. kerületben a Lahavory téren levő Cristea gyógyszerház.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, március 27-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Libertatii téren levő Jahner K. gyógyszerház.

A II. kerületben a Maresal Joffre uton levő Schul gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerház.

A IV. kerületben a Bratianu uccában levő Diana gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

— **Lapunk korlátozott terjedelme miatt regényünket legközelebbi számunkban folytatjuk**

— **INTERNÁLTÁK A BOLGAR NEMZETI SZOCIALISTÁK VEZÉRÉT.** Szófiából jelentik: A nemzeti szocialista párt vezérét, Rasnickit egy kisebb városba internálták.

— **FRANCIAORSZÁG NEM SZÁLLIT CSEH-ORSZÁGNAK.** Párisból jelentik: A hivatalos lap rendeletet közöl, amely Csehország és Morvaország rendeltetéssel feladott árúk továbbítását megtiltja.

(—) **Hirtelen halál.** Ioachim Arcanie, a temesvári kerületi vasútigazgatóság 59 esztendőes irodafőnöke, tegnap délelőtt hivatalában hirtelen rosszul lett. A mentőket hívták hozzá, akik megállapították, hogy agyszélhűdés érte. Ioachim Arcanie anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Holttestét Orsovára szállítják.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Vincze Borbála 17 éves, Müller Anna, született Till, 84 éves, Ott Anna, született Eichel, 74 éves, Dragan Delia Maria Elena 7 éves, Gehl Antal 53 éves, Holing Kristóf 73 éves, Kiss Borbála, született Lipóczy, 74 éves, Varga Ferenc 67 éves asztalos.

Akar ön egy gondtalan esztét?

Ha igen, feltétlen jöjjön el a Scala-ba és nézze meg a legujabb

**Bolváry-
Robert Stolz
slágervigjátékok
Botrány
a divatszalonban**

ANNY ONDRA, HANS SÖHNKER, ANTON POINTNER szuperfilmje! Szerelem és zene! Zene és szerelem! Journal, legujabb aktualitásokkal !!!

Vasárnap délelőtt 11-kor a legcsöb helyákkal:

„Élj szeress és tanulj.”

Jól és olcsón tisztítja és festi az ön ruháit

MÜLLER PÉTER

Telefon 36—16.

Fiókok:

Telefon 36—16.

I., Bratianu-tér. — II., Maresal Joffre-ucca 1., — III., Lahovary-tér (Fock kalapszalón), — IV., Bul Carol 8. (Whitehouse-palota) és 15. sz. alatt (Ariadne kézimunka üzlet)

= KÖZGAZDASÁG =

Az egyszázalékos munkaalap illeték csökkentése

A munkaügyi minisztérium közölte a kereskedelmi kamarával a kedvezményre vonatkozó rendelkezéseket

A Fondul Muncii, a munkaalap törvénye az elmúlt évben módosításon ment át és ezen módosítás értelmében a munkaügyi minisztérium jogában áll

az egy százalékos munkaalap-illetéket csökkenteni, vagy esetleg egészen is elengedni

azon cégeknél, amelyek különböző munkásjóléti és munkáskiképző intézményeket létesítettek és fentartanak. Ilyen intézmények például a pályaválasztási osztály, inas-tanfolyamok, munkás-tanfolyamok, vagy otthonok. A munkaügyi minisztérium most leszögezte azokat az irányelveket, amelyek alapján a munkaalap-illetékre vonatkozó kedvezményeket megszerezni lehet. Ezerint

az érdekelt cég beadvánnyal fordul a munkaügyi felügyelőséghez

és ebben felsorolja azokat az intézményeket, amelyek létesített, egyben pedig közli azokat az összegeket is amelyeket évente erre a célra fordít. A munkaügyi felügyelőség megvizsgálja a kérvény adatait és jelentést tesz a minisztériumnak. A cég által az említett célokra fordított összegeket a következőképpen bírálják el: az ingatlan és az ingatlanon eszközölt berendezés, felszerelés és műszerek ellenértékét

nem számítják be az illetékesökkelésnél, mivel ezek a beruházások a cég tulajdonában maradnak. Ezen célokra kiadott összegek után csak a használati értéket fogják levonásba hozni. A fizetésekre költött összegek sorában a pályaválasztási osztálynál a munkaügyi felügye-

lőség megvizsgálja azt, hogy vajon a személyzet képessége megfelel-e a törvény által előírt szakképzettségeknek. Ugy ennél a személyzetnél, mint az inas- és munkástanfolyamoknál csak olyan összegek erejéig lehet a személyzetet az illetékesökkelésbe felvenni, mint amilyen összegeket a minisztérium a saját hasonló intézményeinél működő szakszemélyzet számára megállapított. Erre való tekintettel az érdekelt cégek kérvényükben kötelesek több részletkérdésre is megfelelni és

ezeket a részleteket a cégek a kereskedelmi és iparkamaránál pontosan megkaphatják.

A munkaügyi felügyelő jelentése tartalmazni fogja az összes felsorolt adatokat a minisztérium által kívánt részletekkel együtt és a minisztérium ezen jelentés alapján állapíthatja meg, hogy az illeték cég vagy vállalat az egy százalékos munkaalapú illeték alól teljesen felmentendő, vagy pedig csupán csökkentésben részesül.

Ami az egy százalékos illeték kiszámítását illeti a következő szempontok érvényesek: Az illeték csökkentése csak akkor érhető el, ha a munkaalapra fizetendő illeték összege meg van állapítva.

Az egy százalékos illetéket a teljes személyzet összefizetése alapján számítják ki és pedig a rendszeres havi fizetések jegyzékéi alapján. A munkaügyi felügyelő felterjesztéséhez mellékelendő ugy az elmúlt év minden egyes hónapjára vonatkozó illeték kiszámítása, mint az idei év eddig elmúlt hónapjaira.

később fognak elkészülni és az ilyen vegyes anyagért a vevők nem lesznek hajlandók jó árat fizetni.

5. Egyes községekben talán meg lesz a kedv, az anyagi felkészültség és üzleti szellem ahhoz, hogy a gazdák összeállva, közös hízaladát állítsanak fel és szakszerűen felvevett, egyöntetű süldőállományukat abban hízaladják fel.

6. A sertéstartás kockázatának mérséklésére nélkülözhetetlen a vész elleni oltás rendszeresítése. Ennek megoldására a közös községi (gazdaköri) oltótelepek felállítására látszik a legcélszerűbbnek.

7. A kockázat további mérséklésére a kölcsönös (elhullás és kényszervágás esetére alakult) állatbiztosító egyletek létszámának legcélszerűbbnek.

8. A szakszerű sertéstartásra való áttérés több mindenféle befektetéssel jár. (Riasztók, ólak és hízaladák építése, tenyészanyag beszerzése, erőtakarmanyvétel, stb.) Megoldandó tehát a mozgalom pénzügyi lebonyolítása is.

9. Mielőtt gazdatársainknak nagyobb szabású változtatásokat javasolnánk, azt ajánljuk, hogy a nyár folyamán megszervezendő kirándulás útján ismerjék meg mindazt, ami közeli szomszédságunkban ebben az irányban történt, hogy tanuljunk gyakorlati példákból és igyekezzünk a másutt látottakat a magunk körülményeinkhez szabva, lépést tartani a korrall és az előhaladókkal.

10. Addig is készüljünk fel elméletileg is a tapasztaltak minél teljesebb megértésére és befogadására azzal, hogy olyan könyveket forgatunk, mint Dörner Béla „Sertésenyésztés” című és Csáky Ferenc „A sertés hízalása” című munkái. A Csáky-könyv aradi irodánkban 240 lei, önköltségi árában beszerezhető. A Dörner-könyvet is igyekezzünk megvásárolni — amennyiben többen megrendelik — nagyobb példányszámban beszerezni.

Mindezek a dolgok közvilágosságunk egyik tárgyát fogják képezni s reméljük, hogy gazdatársaink életrevaló indítványokkal fogják előbbrevinni a fent előadottakban foglalt kezdeményezést.

A CFR új szervezeti törvénye az eddiginél pontosabban szabályozza az anyagi felelősséget

Bucurestiből jelentik: Mihail Ghelmegeanu közlekedésiügyi miniszter tegnap este terjesztette a minisztertanács elé a CFR újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a minisztertanács jóváhagyott. A miniszteri indoklás szerint a javaslatra elsősorban

az anyagi felelősség pontosabb megállapíthatósága és a hatáskörök kijelölése végett volt szükség.

Az államvasút 1929. évi szervezeti törvénye különösen a hatáskörök tekintetében ingadozó és ez részben zavarokat idézett elő, másrészt pedig a mindenkori intézkedésekkel leté kipótolva. Az ellenőrzés hiánya is ennek tudható be és ez nem az igazgatótanácsban mindenkor résztvevő személyek hibája, hanem egy szerkezeti hiányosság, amelyen az új javaslat segíteni akar. A minisztertanács elé terjesztett javaslat törvénybe kívánja iktatni azt az elvet, hogy minden hivatali közeg anyagi felelőssége határáig felel a rábízott vagyonért.

A személyzeti adó kiszámításának módosítása

A pénzügyminisztérium kiadta a személyzeti adó befizetésének módosításáról szóló rendeletet. Ismeretes, hogy az eddigi rendszer mellett a személyzeti adót a munkások csak a húsznapos kereten belüli kereset után fizették és a betegsegélyző járulék fele levonásba jött. Ez a kedvezmény a jövőben csak a következő foglalkozásnál marad meg: a fűtők, algépészek, miffaharerek, mindenféle gazdasági alkalmazott, aszfaltozó munkások, vaskereskedő cégeknél alkalmazott munkások és tanoncok, nyilvános fürdők alkalmazottai, betonozók, kaptafakészítők, vasalónők téglagyári munkások, szekeresek, dobozgyári munkások, kéményseprők, szíjgyártók, kútfúrómunkások, kovácsok, kötélverők, hordárok, lakatosok, uccaseprők, nittolók, nikkelezők, parkettesző munkások, uccakövezők, kovácsok, felszerelők, kerékgyártók, drótosok, kályhások, mosónők, zsindelezők, kocsisok, minden ipari és szakmai foglalkozású tanoncok.

A másik kategóriánál csak a munkáspénz- ipari és szakmai foglalkozású tanoncok jövedelem után fizetendő a személyzeti adó. Ebből az osztályba a fentebb fel nem sorolt szakmák tartoznak. A munkakamarai illeték kiszámítása végett azonban ezeknek a szakmáknak a munkaadói is tartoznak bejelenteni a bruttó jövedelmet.

Árfolyamok

SZOMBAT, MÁRCIUS 25.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladás jelenti) Holland forint 75—76.78, belgas 23.74—24.08, angol font 662.40—672.25, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.17—143.24, francia frank 3.57—3.78, svájci frank 32.08—32.57. Ezekben az árában a devizafelár is beforlaltatik. Dinár 2.898—3.05 pengő 25 és 26.50—27, német márká 40.50—41.50.

— Jogi személyiségnek vagyonnal kell bírnia. A semmitűzők első tagozata kimondta, hogy jogi személyiség nem kezdheti meg működését, amíg ki nem mutatja, hogy alapítványból, tagdíjakból, vagy más úton szerzett vagyon birtokában nincsen. A chisinaui törvényeszk határozata ellen az ottani fűlégvész felfolyamodásak élt és ezt a felfolyamodást hagyta jóvá a semmitűzők, amely kimondta, hogy bár a jogi személyiségről szóló törvény sehol nem mondja ki feltétlenül az alaptörke létezését, de a 32. szakasz szerint a törvényeszk vizsgálhatja, hogy az alakulás alatt levő egyesület a cél megvalósítására alkalmas-e? Anyagi eszközök hiányában a cél megvalósítása nem vélelmezhető.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-ucca 6 sz.

(Pátra-kávéház mögött)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak

Ranzato csellóművész hangversenye

Előkelő közönség előtt folyt le a városi színházban Attilio Ranzato világhírű olasz csellóművész hangversenye. A kitűnő művész előadása mindenben igazolta a várakozásokat. Először Bach áriáját hallhattuk nemesen, tiszta klasszikus előadásban majd Vítali dallamos Chaconneját, Boccherini közismert hangversenye felejthetetlen élmény volt Ranzato kecses, csipkefinom előadásában. A művész káprázatos technikájáról tettek tanúságot az előadott kisebb művek: De Falla tiztánca, Scott pastorálja és a szellemes, saját szerzeményű arab tamburino. A zongorakíséretet Renzi Bossi látta el nagyszerű alkalmazkodással és végtelen finomsággal. Mint zeneszerző is egészen kiváló ez a lélekelt muzsikusi, amint erről előadott Lamento című művéből meggyőződhattunk. A közönség az est folyamán lelkes tapsokkal ünnepelte Attilio Ranzatot és kísérőjét Renzi Bossit, akik szereplésüket felejthetetlen élményt nyújtottak.

(Flaneur.)

Rádió

VASÁRNAP, MÁRCIUS 26.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 9.55 Szentmise közvetítés. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, sport, vízálásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: Melody-jazz. 15.20: A falú órája. 16.10: Nemzeti dalok. 16.45: Országór-óra.

17.45: Indulók. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Román zene. 19: Orvosi krónika. 19.15: Hanglemezek. 19.45: A hét. 20: Sport. 20.02: Rádiózenekar. 21: Színműelőadás. 21.40: Sporteredmények. 22.40: Hanglemezek. 23: Rádióhíradó. 23.15: Táncezené.

Budapest I. 9: Szórakoztató lemezek. 9.45: Hírek. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 1.30: Operazene. 3: Hanglemezek. 4: Takács Imre dr. előadása. 4.50: Szalónzene. 5.30: Bory István előadása. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Csorba Gyula cigányzene-kara. 7.10: Makkai Sándor dr. tanár előadása. 7.30: Munkásdalyegyet énekkara. 8.20: Magyarország-Németország válogatott tekecsapatának mérkőzése. 8.50: Sporteredmények. 9: Díszelőadás közvetítése. „Toldi Miklós”. Daljáték 3 felvonásban. 10.10: Hírek. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Táncelemek. 1.05: Hírek

HÉTFŐ, MÁRCIUS 27.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vízálásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Zongora és énekhangverseny. 19: Művészeti krónika. 19.15: Cselló hangverseny. 19.35: Aurel Borneanu énekel. 20: Alex. Halunga előadása. 20.15: Rádiózenekar. Rádió Bucuresti. 21.30: Zongorahangverseny. 22: Rádióhíradó. Sport. 22.15: Román népzene. Rádió Románia. 21.30: Karónek. 22.10: Rádióhíradó. Sport. 22.25: Az énekhangverseny folytatása. Rádió Románia. Rádió Bucuresti. 23: Rádióhíradó. 23.15: Táncezené. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Etrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Dániel Ilonka zongorázik. 1.40: Hírek. Petry Kató énekel. 2.30: Lakatos Tóni és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 5.15: Diákfőóra. 5.45: Hírek. 6: A magyar és német rádió közös műsora. 6.23: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7: Váczy Péter dr. előadása. 7.30: Balázs Kálmán cigányzenekara. 8.50: A magyar vers története. 9.20: Operazene. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Kedélyes bécsi muzsika. 11.40: Hírek német és olasz, angol és francia nyelven. 12: Jazzzenekar. 1.05: Hírek.

KEDD, MÁRCIUS 28.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sport, vízálásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Beszélő újság. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazene. 19: Tudományos aktualitások. 19.15: Kamarazene. 19.50: Hanglemezek. 20.05: Előadás. 20.20: Román zene. 21.10: Szimfonikus zenekar. 22.05: Rádióhíradó. 23.15: Grigoras Dinicu zenekara. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.10: Szimfonikus hangverseny. 1.30: Hírek. 2.30: Dalok és hangszerzők. 3.35: Hírek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Magyarai Béla cigányzenekara. 7: Uz dóczy Z-dravecz István előadása. 7.30: Szalónzene. 8.10: Szendy Károly előadása. 8.30: „Ot-hello”. Dalmú négy felvonásban. 10.10: Hírek. 11.10: Hírek. 12: Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 12.20: Fátoly Jancsi cigányzenekara. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő és gyógyhely hirdetés szavankint egy leu. Levelezés nem közzélhető. Házasság szavankint öt leu minden más rovattal szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetéseket díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz L. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala. Piata L. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic. Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-traffic. Piata Traian (szerb templom mellett). Gröz-traffic. Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic. Piata Lahovari IV. kerület: March-traffic. Piata Kütt. — Nőerő-traffic. (Tivoli mellett) — Olariu-traffic. Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vitek-traffic. Bu. Carol 54. — Ga góczy-traffic. Strada Brătianu 15/a. Telefont 13.

Allást keres

Fiatal leány kezdő irodai állást keres
Cím a kiadóban. 925

Baromfi háziállatok tenyésztéssel kapcsolatos háztartási és konyhájának szerkesztési vezetésére vállalkozik, hadi-övezet Timisoara, V., Str. Banu Maracine 27. 805

Elmennék üzletbe kiszolgálni, vagy kasszához is. II., Comuna I. G. Duca III. ucca 224. (Kardos-telep). 926

Lakás

Modern négyszobás uccai lakás május 1-re kiadó. I., Str. Marăsești 7. Telefon: 29-74. 811

Egyszobás garzónlakás I. kerületben április 15-re kerestetik. Címeiket a kiadóban kérem leadni. 942

Kiadó 3 szoba fürdővel mellékhelyiségekkel II. Str. Ovidiu 11. Ugyanott három lámpás rádió olcsón eladó. 812

Modern 3 szobás lakás, fürdő és cselekedőszobával, vasúti állomás közelében májusra kiadó. IV. Spl. Tudor Vladimirescu 31. 813

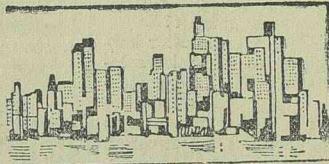
Sirkövek

terméskövből fényezve, fekete svéd gránit, Syemit, Labrador és fehér ellentálló márványból a mai viszonyoknak megfelelő, igen olcsó árak mellett

Granofsky János Timisoara IV., Str. I. Brătianu 10., villamos megállóhely, régi római katolikus templommal szemben.

HAPAG
gözösökkel a newyorki világkiállításra

A „Hamburg“-osztály legelegább hatót minden csúirtőkön indulnak Hamburgból.

Pompás kirándulások az Amerikai Egyesült Államokban: Detroit, Chicago, Washington, Niagara vízesség, stb. Helyek csak mellybi jelentkezés esetére biztosíthatók.

Kérje a minden részletre felvilágosítást nyújtó prospektust!

Jelenkezések:

Hamburg-Amerika
Linie S. A. B.

Timisoara, I. Str. Mercy 1. Telefon: 36-66.

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik örökre felejthetetlen anya, nővér, anyós, sógornő,

özv. Ritt Józsefné, szül. Frech Vilma

elhalálása alkalmával a temetésen megjelentek és részvételükkel az ő elvesztése feletti nagy fájdalomunkban vigasztalóink voltak és virággal elhalmozták drága halottunkat.

A gyászoló család.

Adas-velei

Több száz kötet modern és klasszikus regény, lexikonok (Új lexikon, Révay és Meyers Konversations Lexikon), magyar, német és francia nyelvű jogi, filozófiai, társadalomtudományi művek és egyéb könyvek kötetenként: is eladók. Cím: Róth, Arad, Sinaigei ucca 2-4.

Eladó Hofherr-Schranz kazán, Clayton és Shuttleworth cséplő, kombinált heredörzsölővel 10 H. P. Besenoveche, házszám 1113. Ronkov Ferenc. 802

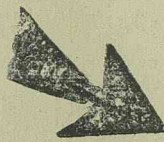
Hallo! Halló!

BOROK

A bakovai-szilasi hegyi borok egy ízben, mint minőségben kitűnnek. Érdeklődni: Informator Bacova

Külföldre

Nagyobb helyiséget, volt műhelyt, gyárhelyiséget keres a református egyház gyárvárosban vasárnaponként istentisztelet tartására és összejövetelekre bérbe. 814

Hirdessen
a DELI HIRLAP-ban